

HAMSHIRALIK ISHIDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI O'QITISH JARYONIDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARIDAN FOYDALANISH METODIKASI

Axmedov Dilshod Nasirdinovich

Jizzax viloyati Do'stlik Abu Ali ibn Sino nomidagi

jamoat salomatligi texnikumi

Umumkasbiy fanlar kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy sog'liqni saqlash tizimida hamshiralarning axborot-kommunikatsiya texnologiyalari bo'yicha kompetensiyalarini oshirishda sun'iy intellekt texnologiyalarini qo'llash imkoniyatlari tahlil qilingan. Raqamli tibbiyot, elektron poliklinika va kasalliklar tarixini yuritish tizimlari bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirishda sun'iy intellektga asoslangan adaptiv o'quv platformalari va virtual simulyatorlarning didaktik ahamiyati ilmiy jihatdan asoslangan. Bo'lajak o'rta tibbiyot xodimlarining raqamli savodxonligini tizimli oshirish va individual o'qitish traektoriyalarini yaratish bo'yicha zamonaviy pedagogik tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: hamshiralik ishi, axborot texnologiyalari, sun'iy intellekt, adaptiv ta'lim, virtual simulyator, raqamli tibbiyot, pedagogik integratsiya, kasbiy kompetensiya.

Kirish

Tibbiyot sohasi shiddat bilan raqamlashtirilayotgan bugungi davrda sog'liqni saqlash muassasalarining samarali faoliyati bevosita tibbiyot xodimlarining, ayniqsa, hamshiralarning axborot texnologiyalaridan qanchalik unumli foydalana olishiga bog'liq bo'lib qolmoqda. Zamonaviy hamshira nafaqat an'anaviy tibbiy muolajalarni bajarishi, balki elektron kasallik tarixlari, bemorlarni monitoring qiluvchi raqamli tizimlar, masofaviy teletibbiyot platformalari va ichki laboratoriya dasturlari bilan ham professional darajada ishlay olishi shart. Shu sababli, tibbiyot kollejlari va texnikumlarida hamshiralarni axborot texnologiyalariga o'qitish sifati va usullarini tubdan takomillashtirish zarurati yuzaga kelmoqda.

Biroq an'anaviy o'qitish metodlari talabalarning AKT sohasidagi individual tayyorgarlik darajasi, qabul qilish tezligi va kasbiy qiziqishlarini to'liq inobatga olish imkoniga ega emas. Mazkur muammoni hal etishda ta'lim jarayoniga sun'iy intellekt texnologiyalarini integratsiya qilish eng istiqbolli innovatsion yo'nalish hisoblanadi. Sun'iy intellekt o'quv jarayonini shaxsiylashtirish, har bir o'quvchining kuchli va zaif tomonlarini avtomatik tahlil qilish hamda amaliy ko'nikmalarni xavfsiz virtual muhitda shakllantirish orqali o'rta tibbiyot xodimlarini tayyorlash tizimini yangi bosqichga olib chiqadi.

Asosiy qism

Hamshiralarni axborot texnologiyalariga o'qitishda sun'iy intellektni qo'llashning birinchi muhim yo'nalishi bu adaptiv, ya'ni moslashuvchan ta'lim platformalaridir. Bunday tizimlar talabaning dastlabki bilim darajasini test vositasida aniqlab, unga mos keladigan o'quv materiallari, videodarslar va amaliy topshiriqlar ketma-ketligini mustaqil ravishda shakllantiradi. Agar bo'lajak hamshira tibbiy ma'lumotlar bazasi bilan ishlashda qiyinchilikka duch kelsa, aqlli tizim mavzuni soddalashtirilgan elementlarga ajratib, qo'shimcha mashqlar taqdim etadi va o'zlashtirish jarayonini vizual tarzda monitoring qilib boradi.

Ikkinchi va eng samarali yo'nalishlardan biri - sun'iy intellekt boshqaruvidagi virtual simulyatsiya va trenajyor dasturlaridir. Ushbu raqamli resurslar yordamida hamshiralar real shifoxona muhitida qo'llaniladigan murakkab monitoring apparatlari va reanimatsiya kompyuter tizimlarining ishlash prinsiplarini kompyuter ekranida yoki virtual ko'zoynaklar orqali mukammal o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Sun'iy intellekt virtual bemorning klinik holatini dinamik ravishda o'zgartirib turadi, bu esa talabadan tibbiy axborot tizimiga ma'lumotlarni tezkor va xatosiz kiritishni, dori dozalarini elektron kalkulyatorlarda to'g'ri hisoblashni talab etadi hamda uning ekstremal vaziyatlarda qaror qabul qilish ko'nikmasini rivojlantiradi.

Bunda o'quv jarayonida sun'iy intellekt vositasida avtomatlashtirilgan teskari aloqa mexanizmlari alohida o'rin tutadi. Neyrotarmoqlarga asoslangan chat-botlar va virtual assistentlar talabalarga mustaqil ish darslarida yoki amaliy topshiriqlarni bajarish

jarayonida yuzaga kelgan texnik savollarga kecha-yu kunduz real vaqt rejimida javob beradi. Bu holat shifoxona axborot dasturlari bilan ishlash darslarida o'qituvchining yuklamasini kamaytirib, unga ko'proq e'tibor talab qiladigan ijodiy va metodik vazifalar bilan shug'ullanish imkonini beradi.

Biroq ta'lim amaliyotida ushbu texnologiyalarni joriy etishda bir qator uslubiy va texnik muammolar mavjud. Ko'pgina tibbiy ta'lim muassasalarida maxsus kompyuter xonalari va litsenziyalangan sun'iy intellektual o'quv dasturlari yetarli darajada ta'minlanmagan. Shuningdek, maxsus fanlar va axborot texnologiyalari kafedralari o'qituvchilarida sun'iy intellekt platformalaridan dars ssenariylarida qanday qilib mantiqiy foydalanish bo'yicha metodik yo'riqnomalar va kasbiy malaka yetishmaydi, bu esa darslarning tizimlilikini pasaytiradi.

Mazkur muammolarni bartaraf etish uchun tibbiyot tehnikumlarida axborot texnologiyalari fanining o'quv dasturlarini tubdan qayta ko'rib chiqish lozim. Dars soatlarini faqat nazariy ma'lumotlar bilan to'ldirmasdan, sun'iy intellektli simulyatorlarda amaliy ishlash ulushini keskin oshirish zarur. Har bir laboratoriya mashg'ulotida bo'lajak hamshiralarni elektron sog'liqni saqlash tizimlarida hujjatlar bilan ishlash, bemorlarning raqamli kartalarini to'ldirish va sun'iy intellekt tahliliy ma'lumotlarini to'g'ri o'qiy olish ko'nikmalarini baholashning reyting mezonlarini joriy etish shart.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, hamshiralarni axborot texnologiyalariga o'qitishda sun'iy intellekt tizimlaridan foydalanish ta'lim sifatini oshirish va bo'lajak mutaxassislarni zamonaviy klinik muhitga moslashtirishning strategik omilidir. Aqlli platformalar va virtual simulyatorlar o'quv jarayonining qiziqarliligi va interaktivligini oshirib, hamshiralarning raqamli savodxonligini yuksaltiradi. Bunday innovatsion yondashuv tibbiyot muassasalarini raqamli ko'nikmalarga ega, tezkor va raqobatbardosh kadrlar bilan ta'minlashga xizmat qiladi.

Kelgusida ushbu tizimning barqaror ishlashini ta'minlash maqsadida tibbiy ta'lim pedagoglarining sun'iy intellekt vositalari bilan ishlash bo'yicha malakasini oshirish kurslarini muntazam tashkil etish maqsadga muvofiqdir. Maktablar va tehnikumlarning

moddiy-texnik bazasini zamonaviy apparat-dasturiy majmualar bilan boyitish, darsliklarning raqamli va intellektual variantlarini yaratish hamda sogʻliqni saqlash vazirligi bilan hamkorlikda milliy gospital tizimlarning oʻquv modellarini ishlab chiqish taʼlim islohotlarining muvaffaqiyatini kafolatlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati

1. Booth R. G., Strudwick G. *The future of nursing education in the era of artificial intelligence and digital health // International Journal of Nursing Studies.* – 2021. – Vol. 115, No. 2. – pp. 103-112.
2. Ismoilov A. A. *Tibbiyot kollejlarida axborot texnologiyalari va raqamli hamshiralik asoslarini oʻqitish metodikasi.* – Toshkent: Oʻqituvchi, 2023. – 142 b.
3. Karimov S. H. *Oʻquv jarayonini shaxsiylashtirishda sunʼiy intellekt va adaptiv taʼlim tizimlari.* – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022. – 168 b.
4. OʻShea J., McGrow K. *Artificial intelligence and digital literacy in nursing curriculum: A systematic review // Journal of Professional Nursing.* – 2020. – Vol. 36, No. 5. – pp. 315-323.
5. Tursunova N. M. *Sogʻliqni saqlash tizimini raqamlashtirish sharoitida oʻrta tibbiyot xodimlari kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish muammolari // Pedagogika jurnali.* – Toshkent, 2021. – № 4. – 58-64 b.